

Магістр 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ФУНКЦІЙ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКУ

Анотація. Розглянуто підходи до визначення сутності кредитного портфеля банку. Визначено цілі формування кредитного портфеля. Запропоновано узагальнене визначення поняття.

Аннотация. Рассмотрены подходы к определению понятия "кредитный портфель" банка. Определены цели формирования кредитного портфеля. Предложено обобщенное определение понятия.

Annotation. The definitions of "credit portfolio" are considered. The objectives of the formation of credit portfolio are given. A generic definition is suggested.

Ключові слова: кредитування, кредитний портфель, кредитний ризик, позика.

Серед традиційних видів банківської діяльності надання кредитів є основною операцією, що забезпечує прибутковість діяльності і стабільність існування фінансової системи банку. Водночас кредитні операції – це найбільш ризикований вид операцій. Виконуючи процедуру кредитування фізичних та юридичних осіб, банк формує свій кредитний портфель. Для поглиблення розуміння ролі кредитного портфеля у діяльності банку необхідно визначити сутність цього поняття.

Проблемам вивчення кредитного портфеля банку присвячена велика кількість наукових праць вітчизняних і закордонних учених, зокрема В. Васюренка, А. Герасимовича, С. Кабушкіна, А. Мороза, Л. Примостки, М. Савлука та інших. Проте досі не вирішеною частиною проблеми залишається узагальнення поняття кредитного портфеля з погляду різних критеріїв.

Метою дослідження є визначення поняття кредитного портфеля банку та обґрунтування цілей банківської діяльності у процесі його формування.

Формування поняття кредитного портфеля має спиратися на основні принципи діяльності банку, що відображають конкретні умови його функціонування на ринку, а також стратегічні цілі. До їх числа належать: максимізація прибутку, забезпечення ліквідності, мінімізація ризиків, досягнення стабільної конкурентної переваги на ринку, найбільш повне задоволення потреб клієнтів, сприяння розвитку економіки.

В економічній літературі є різні підходи до визначення суті кредитного портфеля. Примостка Л. О. визначає кредитний портфель як сукупність усіх позик, наданих банком з метою одержання прибутку [1].

Інші науковці підкреслюють, що кредитний портфель – це економічно обґрунтована і структурована сукупність кредитних угод і кредитних зобов'язань, яка є результатом цілеспрямованих управлінських рішень, прийнятих відповідно до вимог кредитної політики банку та органів банківського нагляду [2].

Герасимович А. М. розглядає кредитний портфель як сукупність виданих позик, які класифікуються на основі різних критеріїв, пов'язаних з різними факторами кредитного ризику або зі способами захисту від нього [3].

Поняття "кредитний портфель" можна розглядати як сукупність засобів, розміщених у формі кредитів з визначеним терміном функціонування, розміром та якістю. Кредитування слід оцінювати не лише як вже реалізовані операції, але й прогнозування майбутніх. У такому випадку до кредитного портфеля включають не лише видані кредити, але й майбутні напрями розміщення коштів у вигляді позички [4].

Кредитний портфель банку не варто розглядати тільки як просту сукупність позичок, необхідно акцентувати увагу на ролі кредитного портфеля як втілення кредитної політики банку, що, у свою чергу, є невід'ємною складовою його загальної стратегії розвитку.

Підсумовуючи сказане, можна узагальнити поняття кредитного портфеля як сукупності наданих банком позичок, класифікованої на основі різних критеріїв (розмір кредитів, ступінь ризику, термін функціонування, типи позичальників), сформованої з метою отримання прийняттого рівня доходу та забезпечення платоспроможності банку при мінімальному рівні кредитного ризику.

Залежно від мети банк формує кредитний портфель певного типу, але загальне правило, яким керуються, – видавати кредити, які приносять максимальні доходи за інших однакових умов. Проте кредитування несе в собі найбільше джерело ризиків, які впливають на надійність та безпеку банку. Розумне управління кредитним портфелем встановлює параметри кредитного портфеля, визначаючи яка частка ресурсів банку може бути використана для видачі позички, які типи кредитів можуть видаватися, яка допустима концентрація кредитів окремим боржникам і галузям. Якість управління кредитним портфелем прямо пов'язана з прибутковістю банку, а також рівнем надійності та мінімізацією ризику банківських операцій.

Наук. керівн. Яременко О. Р.

Література: 1. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л. О. Примостка. – 2-ге вид. – К. : КНЕУ, 2004. –

В. М. Крупський та ін. – Львів : ЛБІ НБУ, 2004. – 135 с. 3. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності / А. М. Герасимович. – К. : КНЕУ, 2006. – 600 с. 4. Говоруха С. Підходи до визначення поняття кредитного портфеля та аналіз його характеристик / С. Говоруха // Вісник Львів. ун-ту. – 2008. – № 39. – С. 125–127.